

ריכוז ממצאי הזירה המקוונת

עבור השאלה השלישית

שאלת השיתוף

- ממשקי עבודה בתחום הצעירים: מהם לדעתך האתגרים וההזדמנויות בממשק בין הגורמים השונים?
- בתחום הצעירים קיימים ממשקים בין גורמים שונים: משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, ארגוני חברה אזרחית, ארגונים עסקיים, הצעירים וצעירות עצמם, ועוד.
- נבקש לשמוע את דעתך על ממשקים אלה, ובעיקר:
- מהם האתגרים המרכזיים בממשקים בין הגורמים השונים בתחום הצעירים, וכיצד לדעתך הם משפיעים על השירות שצעירים וצעירות מקבלים/ות?
 - מהן ההזדמנויות המרכזיות בממשקים בין הגורמים השונים בתחום הצעירים?
 - בתשובה נא לציין מה נקודת המבט שלך לנושא: עבודה בממשלה, רשות מקומית, חברה אזרחית, מגזר עסקי, או כותב/ת מנקודת מבטך כצעיר/ה אשר מקבל/ת שירותים מהממשל.
- השאלה בקישור - <https://young-adults.shituf.net/he/node/1512>, והייתה פתוחה למענה בין התאריכים 20.11.18-31.12.18.

תשובות ונושאים שעלו

הנגשת מידע, ביורוקרטיה ושירותים ממשלתיים

- **הנגשת מידע ואופני פניית הרשויות לציבור הצעירים והצעירות:** מומלץ שהדרך שבה הרשויות פונות לצעירים תתאים להיותם צעירים. מומלץ לעשות שימוש באמצעים הבאים לדוגמה: שירותים ממשלתיים אינטרנטיים ודיגיטליים; סרטוני הדרכה קצרים ו"צעירים" בעמודי הפייסבוק ובאתרי הממשלה; ניסוח מידע באופן קליל ונגיש; שילוב רשויות הממשלה בירידי משתחררים מצה"ל למתן מידע על ביטוח לאומי, זכויות בתעסוקה, הטבות והכשרות שהמדינה מספקת, סיוע שהמדינה מספקת, לצורך היכרות עם רשויות שפונות לצעירים, הכוונה לחיים עצמאיים ועוד.
- **התמודדות עם ביורוקרטיה:** הצורך להתנהל בפני כל רשות ממשלתית בנפרד מתסכל מאוד, במיוחד כאלו שקשורות לאותו נושא (למשל מס הכנסה וביטוח לאומי בהקשר של סיום העסקה). חוסר התיאום לא מקצועי, והביורוקרטיה מעמיסה ומרחיקה מצעירים וצעירות את השפעת הרשויות הממשלתיות. גם להגיע ברמת המיקום הגיאוגרפי, להגיע לכל אחד מהמוסדות בנפרד, פירושו "לשרוף" לפחות חצי יום עבודה על כל אחד מהם.
- **הצעות לצמצום הביורוקרטיה:** בגלל שהבלגן כל כך גדול והמצב כל כך מתסכל, גם פעולות קטנות ופשוטות יחסית, כמו תיאום שבועי בין שתי רשויות ממשלתיות באותו אזור, יכולות לעשות שיפור משמעותי שיורגש. וכן אם בכל מיקום של מוסד יינתנו שירותים של כמה מוסדות ביחד עם מערכת חכמה לניהול תורים (במקום שלכל מוסד יהיה מוקד שירות במיקום שונה) ניתן יהיה לייעל את הסידורים השונים ולרכז הכל ביום אחד.
- **שירות מיטבי לציבור:** יש צורך בשיתוף ציבור ומתן מענים לצרכים המגוונים של הציבור במשרדי הממשלה (בפרט במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים). חשוב שיהיו תכנון והתנהלות נכונים ומענה הגיוני ולא-אטום לאנשים, כדי למנוע טרטור.

- **כתובת לצעירים:** חשוב שלצעירים תהיה כתובת לפנות אליה, ש"תיתן גב" וכך ניתן יהיה ליצור מציאות טובה יותר לצעירים ולצעירות.
- **הנגשת מידע על זכויות והטבות:** יש צורך לטפל בחוסר המידע הזמין ולהנגיש מידע באופן ברור, פשוט וזמין, כמו שאיקאה ועסקים אחרים יודעים לעשות, למשל באמצעות חוברות. גם בשירותי המדינה כגון סיוע כספי וסבסוד, חשוב שיהיה ברור לכל הורה ששולח/ת ילד/ה למעון או שוכר/ת דירה כמה בדיוק יהיו העלויות בהתאם להשתכרות. יש צורך בטבלאות ומחשבוני מעודכנים וברורים, על מנת שאנשים ידעו לכלכל נכון את צעדיהם, ולבחור להסתמך או שלא על המדינה.

הורות צעירה - יוקר המחייה ועוד

- **מעונות יום:** הענקת דרגות למעונות יום נעשית באופן לא שוויוני וללא היגיון ברור. כך למשל, שני בני זוג עובדים במשרה מלאה בשכר נמוך (קרוב למינימום), או אישה שלומדת לתואר שני או בקורס לא מוכר - זכאים להנחה פחותה משל אנשים שלא עובדים ומתפרנסים מקצבאות. טווח הדרגות למעונות היום הוא בין 3 ל-10, תשלום ההורים הוא 670 ₪ בדרגה 3 ו-1960 ₪ בדרגה 10. זוג עובד בשכר מינימום או פחות מדורג 7-8 וכך נוצר מצב שבו 20% מההכנסה יוצאת על מעון (במצב של ילד/ה אחד/ת בלבד). זאת למרות שהיציאה לעבודה מחייבת הוצאות נוספות על הילדים – ביביסיטר, קייטנות ועוד בגלל חוסר ההתאמה בין שעות העבודה לשעות המסגרות החינוכיות. נוצר מצב אבסורדי שבו המדינה מעודדת אבטלה, שכן המדינה מממנת יותר מובטלים מאשר עובדים/ות בשכר נמוך, ואנשים "מזייפים" אבטלה. המצב חוזר על עצמו גם בסיוע בשכר דירה, מס הכנסה שלילי, ארנונה – זוגות שמרוויחים שכר נמוך, קרוב למינימום, אינם זכאים לשום סיוע, למרות שהשכר שלהם אינו מספיק למימון ההוצאות. חשוב שהמדינה תתמוך בעובדים.
- **ציוד לתינוקות:** יש צורך בפתיחת השוק למוצרים המהווים הוצאות גדולות של הורים טריים (עגלה, חפצי תינוקות, כיסא בטיחות, סלקל, תמ"ל וכו'), למשל באמצעות הורדת מכסים. המחירים בארץ גבוהים מאוד בהשוואה לחו"ל.
- **תמיכה בנשים אחרי לידה:** לידה היא אירוע מרגש בכל גיל ובכל פעם שהיא מתרחשת. גופים ממשלתיים וציבוריים רבים דואגים להרבה מאוד היבטים סביב הלידה - טכניים, כלכליים, פיזיולוגיים, ולרוב לצרכי התינוק ולא לצרכי האם. כמעט ואין התייחסות לחלק הנפשי והרגשי שלידה מעוררת באישה היולדת. כן מוצע לספק מענק עבור 12 מפגשים עם פסיכולוג/ית או איש/אשת מקצוע מתחום הנפש. זאת במטרה לנרמל את הסיטואציה של לידה כחוויה מסעירה ורגישה, לצמצם תופעות דיכאון אחרי לידה, וכן כדי לאפשר טיפול נפשי גם למי שידה אינה משגת או שיש לה חסמים תרבותיים או תפיסתיים אחרים.

ראייה הוליסטית

- **ראייה מתכללת על קבוצת גיל הצעירים:** קבוצת גיל הצעירים עוברת שינויים רבים ויש לה צרכים מגוונים. זו אוכלוסייה המעוניינת ובשלה לשתף, להיעזר, לעזור ולהיות מעורבת. הנגשת שירותים בצורה מקוונת חשובה מאוד, אך חשוב עוד יותר לסייע וללוות בתהליכים הנפשיים המורכבים אותם חווה קבוצת גיל זו, כגון בחירת מקצוע, השכלה, זוגיות, הורות, פרנסה ועוד. לכן יש צורך בגורם ממשלתי הפונה לנישה זאת.
- **עבודה רב-מגזרית:** השותפות והעבודה המשותפת הרב-מגזרית בתחום הצעירים והצעירות מאוד חשובה כדי להשיג גמישות ולתת מענה לתחומים המגוונים הרלוונטיים לעולם של צעירות וצעירים, וכן כדי לייצר רצף של מענים. עם זאת, דרכי העבודה (כגון מבנים ארגוניים שונים בין הגופים, סמכויות ואחריות בין הממונים על הנושא), קצב העבודה, תהליכים ביורוקרטיים מורכבים ופערים בין מוסדות ממשלתיים לבין מגזר שלישי - מהווים אתגרים בעבודה המשותפת. יש צורך ביצירת שפה משותפת בין העוסקים בנושא - הגדרת הבעיות והתחומים הרלוונטיים לעולמם של צעירים וצעירות.

שונות

- **שילוב חרדים צעירים במגזר הציבורי:** שילוב חרדים צעירים במשרות ממשלתיות מקצועיות מהווה הזדמנות לשיפור הממשקים. זאת באמצעות, לדוגמה, משרות ייעודיות לחרדים המותאמות לשעות בהן הם יכולים לעבוד, הקלות בחגים שאין בהם חופשה (כמו חנוכה, פורים). יש צורך בתקנים במשרות מקצועיות על מנת לקדם את החרדים בשוק התעסוקה, כגון מבקר דו"חות ברשות המיסים, עריכת שומות מקרקעין במיסוי מקרקעין, ברשות לניירות ערך, בפרקליטות, ועוד.
- **חוסר מעורבות אזרחית:** יש צורך ביצירת מפגשים בין גורמי שלטון לצעירים כדי לרתום צעירים למעורבות אזרחית. צעירים לא מצליחים להביע באמת קול אמיתי בפוליטיקה ומשם למקבלי/ות ההחלטות. בני 20 פלוס פחות מתעניינים בבחירות (הכלליות או המוניציפליות) ובתוצאות שלהן, אולי גם מתוך רוח שה"כאן ועכשיו" מעניין יותר מהעתיד.
- **הצעה לשת"פ:** יש לי אתר שמהווה פלטפורמה נשית חרדית מותאמת ומוערכת בקרב ציבור הנשים החרדיות עם למעלה מ-100 אלף כניסות בחודש. Kollkvoda.co.il

השתתפו בדיון

- אלי גולד, בעלת תפקיד בממשלה
- ברכי שגב, צעירה
- ינון איזקסון, צעיר
- יפעת מור, צעירה
- ליאורה ד., צעירה
- מורן שמואלוף, צעירה
- מושירה אבוד רשעד, צעירה
- משתמשת אנונימית – עובדת עם הורים צעירים

משיתופים:

- אור סרי, יועצת בכירה לתהליכי שיתוף